

بسمه تعالی

لایحه مالی و محاسباتی پیشنهادی

نویسنده:

مسعود ابوالحاج

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: ابوالحلاج، مسعود ، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: لایحه مالی و محاسباتی پیشنهادی/ نویسنده مسعود ابوالحلاج.
مشخصات نشر	: تهران: سرنوشت سازان، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۳۴۶ص. ۲۲×۲۹م.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۱۳۶-۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۳۴۳.
موضوع	: سازمان های دولتی -- امور مالی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: سازمان های دولتی -- ایران -- امور مالی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ ۲۷۲ الف/ KM۳۵۲۷
رده بندی دیویی	: ۳۴۳/۵۵۰۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۳۶۱۱۶

لشتر سرنوشت سازان

عنوان کتاب: لایحه مالی و محاسباتی پیشنهادی

مؤلف: مسعود ابوالحلاج

ناشر: سرنوشت سازان (مدیر مسئول: مریم سیدزاده)

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

ناظر چاپ: عبدالله فتوحی

نوبت چاپ: اول - زمستان ۹۱

لیتوگرافی: امیرگرافیک

چاپ و صحافی: رفاه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۱۳۶-۰۰۰

قیمت: ۱۶۰۰۰۰ ریال

فهرست

۴	پیشگفتار.....
۷	روند مطالعاتی قوانین مالی.....
۷	مرحله اول: تشکیل مجموعه از قوانین مالی و محاسباتی موجود.....
۷	مرحله دوم: مطالعه تطبیقی قوانین اجرایی کشور.....
۷	مرحله سوم: ارائه نتایج.....
۸	نگاهی به مدل‌های جریان عملیاتی تامین مالی در دستگاه‌های دولتی.....
۱۱	تحلیل و بررسی قانون محاسبات عمومی.....
۱۲	سیر تطور سیستم نظارت مالی.....
۱۳	سیر نزول مسئولیت پاسخگویی مالی.....
۱۴	روند تنزیل سطح مسئولیت.....
۱۵	جایگاه مسئولیت پاسخگویی در ساختار نظارت مالی.....
۱۵	ویژگی‌های کلی قانون محاسبات عمومی.....
۱۷	نتیجه گیری:.....
۱۸	پیشنهادهای:.....
۲۰	مقایسه اولیه قانون محاسبات عمومی کشور سال‌های (۱۳۶۶-۱۳۴۹-۱۳۱۲-۱۳۸۹).....
۱۱۹	مقایسه اولیه قانون برنامه و بودجه برخی از قوانین مالی و پولی کشور.....
۲۸۷	لایحه مالی و محاسباتی کشور (غیر قابل استناد).....
۳۳۲	اولویت های لایحه مالی و محاسباتی پیشنهادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور.....
۳۳۲	نگاهی به الویت های لایحه پیشنهادی مالی و محاسباتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور.....
۳۳۳	نگاهی به اهم تغییرات در لایحه پیشنهادی مالی و محاسباتی نسبت به قوانین سابق:.....
۳۳۸	منابع:.....

پیشگفتار

با توجه به نیاز کنونی کشور به یکسان سازی مجموعه قوانین مالی و معاملاتی و اصلاح نظام مالی موجود در بخصوص در بخش دولتی، مجموعه حاضر به بررسی قانون محاسبات عمومی سال ۱۳۶۶ پرداخته تا با ایجاد تغییرات در قوانین مالی به اهداف مورد نظر دست یابد.

با عنایت به اصل ۵۳ و ۵۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر حصول اطمینان از مصرف صحیح وجوه در محل خود و جلوگیری از مازاد هزینه از اعتبار مصوب، لزوم تعریف یک قانون به عنوان ناظر مالی عملیاتی بر کلیه دستگاههای اجرایی، ضروری می باشد، بطوری که در راستای برنامه توسعه دانایی محور کشور، منجر به شفاف سازی تبادل اطلاعات و مشخص شدن حوزه مسئولیتها گردد.

هدف از تدوین لایحه مالی و محاسباتی جدید پیشنهادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ایجاد وحدت رویه در عملیات مالی کلیه دستگاههای اجرایی و حفظ نقش اجرایی و عملیاتی آنها و همچنین ارائه گزارشات مالی به موقع جهت مدیریت مالی در واحد اجرائی می باشد که علاوه بر ایجاد استقلال عملیات در واحدهای اجرایی، با تربیت مدیر حرفه ای در دولت نیز، می تواند باعث تقویت و ارتقای کارائی، در بدنه کارشناسی بخش های مختلف گردد.

در ادامه مطالعه و ارزیابی قانون محاسبات عمومی مصوب سال ۱۳۶۶ و بررسی مشکلات اجرایی آن، لزوم تعریف یکسری استانداردهای مالی محاسباتی با قابلیت تمام شمول اجرایی برای تمام دستگاه ها در راستای دستیابی به سیستمی پویا و هماهنگ با شرایط جدید را احساس می شود.

با وجود اینکه سیستم نظارت مالی بر مخارج دستگاههای اجرایی که حول سیستم ذی حساب محور می گذرد و به موجب این قانون علاوه بر نقش خزانه داری کل کشور، عهده دار مسئولیت تامین اعتبار، کنترل بودجه، تطبیق هزینه با مقررات مصوب و تهیه و تنظیم گزارش های مالی نیز می باشد، اما عدم وجود تجزیه و تحلیل های مالی در دستگاههای اجرایی (مصرف کننده منابع مالی) مشهود است که این امر به علت نبود استاندارد ها و احکام در نظام حسابداری و گزارشگری های مالی است. از سوی دیگر عدم وجود وحدت رویه در کلیه دستگاهها، حاکی از عدم وجود هدف بنیادی در نظام نظارت مالی است که این مقدمه ای برای پیشنهاد لایحه مالی و محاسباتی جدید با لزوم ثبت صورت های مالی نمونه و استفاده از گزارشات متداول مالی در درون سازمانها را فراهم می آورد.

شناسایی درآمدها و هزینه ها به صورت نقدی در نظام سنتی مالی سبب تاخیر در شناسایی به موقع آنها می شود و در نتیجه، اثر سوء آن در هزینه سالانه دستگاههای اجرایی و دولت نیز منعکس می گردد. این امر موجب می شود که گزارشدهی به شکل سیستم نقدی تاثیر نامطلوبی در گزارش های مالی جامع سالانه دستگاهها و دولت بوجود آورد که این امر عدم رعایت اصل تطابق

(مقابلۀ) هزینه ها با درآمدها، همچنین اصل افشاء کامل و شفافیت اطلاعات را بدنبال دارد که در این خصوص در لایحه پیشنهادی مواردی ذکر می گردد.

روش مطالعه و دستیابی به لایحه مالی و محاسباتی پیشنهادی:

باتوجه تجاربی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور در اصلاح نظام نوین مالی طی سالهای اخیر کسب نموده است،

مطالعات به شرح ذیل صورت پذیرفته است:

۱. تهیه الگو اولیه و نگاهش در جریان مالی کشور
۲. مطالعات تطبیقی قوانین محاسبات عمومی طی سنوات ۱۳۶۶-۱۳۴۹-۱۳۱۲-۱۳۸۹
۳. ادغام قوانین مالی و محاسباتی کشور
۴. حذف ضعف ها در قوانین موازی و غیر ضروری
۵. تهیه لایحه پیشنهادی مالی و محاسباتی

بدیهی است این مستندات حاصل تلاش یک مجموعه کاری محدود بوده است که با مداخله کارشناسان مجرب و حرفه ای، میتوان نسبت به اصلاح و یا تکمیل آن همت گذاشت و الزاماً برای بلوغ آن سابقه کاری اداری ۴۰ ساله نیاز نیست.

در تهیه و تدوین این مجموعه از همکاری خانمها هاله محمدیها، مریم رضاییان، منصومه رحیمی و صدیقه اینانلو و آقایان هادی سبحانی و شاهرخ افتخاری، جواد جعفری، دکتر سید محمد اسماعیل فضل هاشمی، علی جوانی، سید عباس میر عابدینی و بهزاد نجفی کمال تشکر را می نمایم.